

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 27.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

8 ΜΑΪΟΥ 1894.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Τὸ ἐπασχολοῦν τὴν αὐτοκρατορικὴν κυβέρνησιν καὶ τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ζήτημα τῶν νέων πρὸς τοὺς Βουλγάρους παραχωρήσεων διατελεῖ πάντοτε ἐν τῷ αὐτῷ περιπνεύματι. — Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης μετὰ τὴν παραλαβὴν τῆς ἀπαντήσεως τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ Ριζᾶ πασᾶ, δηλοῦντος πρὸς τοῖς ἄλλοις ὅτι ἡ αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις συνέστησε μὲν τὴν ἀλλαγὴν τοῦ σχήματος τοῦ βουλγαρικοῦ κλήρου, δὲν δύναται ὡς καὶ ἐμπράκτως νὰ ἐπιβάλῃ αὐτήν, συνδιασχεψαμένη αὖθις καὶ ἐπανελημμένως μετὰ τῶν δύο τῆς Ἐκκλησίας Σωμάτων, παρέστησε ἐγγράφως πρὸς τὴν Α. Ἐξ. τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸν ὅτι, ἐπειδὴ τὰ πρὸς τοὺς βουλγάρους ἀρχιερεῖς δοθέντα βεράτια δὲν περιέχουσι τὴν λέξιν ὀρθόδοξος καὶ ὅτι ἐπανελημμένως τὴν μεταβολὴν τοῦ σχήματος τοῦ βουλγαρικοῦ κλήρου τῇ λεγομένῃ Ἐξαρχίᾳ συνέστησε πρὸς διάκρισιν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὀρθοδόξου καὶ ἐπειδὴ, ἐνῶς τὸ Πατριαρχεῖον οὐδέποτε ἐπαύσατο ἀπαιτοῦν τὴν πλήρη ἐκτέλεσιν τῶν δικαίων αἰτήσεων αὐτοῦ ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ, ἵτοι τὸν ἐν τοῖς αὐτοκρατορικοῖς βερατίοις χαρακτηρισμὸν τῆς Ἐκκλησίας, εἰς ἣν οἱ Βούλγαροι ἀνήκουσι, καὶ τὴν εἰς αὐτοὺς ἐπιβολὴν τῆς ἀλλαγῆς τοῦ σχήματος, καθάπερ καὶ ἐσχάτως ἡ Α. Θ. Π. ἀπέστησε διὰ τακρίριον αὐτῆς, προκλήθεις ἐκ τῆς περὶ ἐκδόσεως βερατίων ἀπορροδοκῆτος εἰδήσεως, παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα καὶ μετὰ βαθυτάτης λύπης ἔλαβε τὸν ἀπαντητικὸν τεκερὲν τῆς Α. Ἐξ., δι' οὗ αὕτη λέγει ὅτι ἡ αὐτοκρ. κυβέρνησις ἐπέτρεψε ἐσχάτως τὸν διορισμὸν δύο βουλγάρων μτροπολιτῶν, δὲν θὰ εἶνε δὲ δυνατόν νὰ ληφθῶσιν ἐμπράκτως μέτρα ὅπως ἐπιβληθῇ ἡ ἀλλαγὴ τοῦ σχήματος τοῦ βουλγαρικοῦ κλήρου· διὰ ταῦτα ἡ Α. Θ. Π., θεωρῶν τὴν κατάστασιν ὡς ἀπρόσδοκον

πρὸς ἱερώτατα θέσμια καὶ δικαιώματα τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐν δυσχερεστάτῃ θέσει περιοχόμενος, ἀτε κωλυομένης τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἀποστολῆς Αὐτοῦ ὡς οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, δηλοῖ ὅτι θέλει προβῇ εἰς τὴν ἐκκλήτησιν τῆς ἀπαλλαγῆς Αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εὐθύνης, ἣν φέρει ἀπέναντι τῆς Ὀρθοδοξίας. — Πρὸς τούτοις ἀπεφασίσθη ἡ σύνταξις καὶ ἡ πρὸς τὴν Α. Α. Μ. τὸν Σουλτάνον ἐπίδοσις ὑπομνήματος, ἐν ᾧ πλατύτερον καὶ σαφέστερον θὰ ἐκτίθενται τὰ πράγματα καὶ θὰ ἐξαιτῆται ἡ προσήκουσα θεραπεία. — Μεταξὺ κατὰ τὴν τῆς παρελθούσης πέμπτῃς συνεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀνεγνώσθη νέος ὑπουργικὸς τεκερὲς, δι' οὗ ἐπιστάτο ἡ προσοχὴ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου ἐπὶ τινων γεγονότων· πάραυτα δὲ ἀπεφασίσθη ὅπως διαδιδασθῇ ἡ προσήκουσα ἀπάντησις διὰ πατριαρχικοῦ τακρίριου, ἐν ᾧ ἡ Α. Θ. Π. θὰ ἐδήλου ὅτι ἐκ τῶν προτέρων προφορικῶς τε καὶ ἐγγράφως εἶχεν ὑποδείξει τὰ τοιαῦτα ἐπακόλουθα, ὧν τὴν εὐθύνην ἀρχῆθεν ἀπεξεδύσατο. — Τὸ ἀπαντητικὸν τοῦτο τακρίριον αὐθιμερὸν διεβιβάσθη εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν θρησκευμάτων.

Ἡ Ἑλλάς ἐπαύσε σειομένη καὶ βλέπουσα τὰς χερσὺς αὐτῆς εἰς θαλάσσας μεταβαλλομένας καὶ τὰ ὄρη καταρρέοντα καὶ τὰ ἐδάφη διαρρηγνύμενα καὶ νέας ἐκατοντάδας μεταλλικῶν πηγῶν ἀναδελύζοντα καὶ τοὺς κατοίκους αὐτῆς θαπτομένους ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῶν οἰκῶν αὐτῶν ἢ παραδιδόμενοις εἰς τὴν ἀκροτάτην κατ' ἀκολουθίαν τῶν θεομηνιῶν τούτων ταλαιπωρίαν, ἡ φιλανθρωπία δὲ ἤρξατο τελεσφόρως ἐπικουροῦσα τῇ κυβερνήσει ἐν τῷ ἔργῳ τῆς ἀνακούφισως τῶν δεινοπαθησάντων ἀνθρώπων. — Ἀλλὰ καὶ τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα φαίνεται ὅτι ἐγγίζει εἰς τὴν ὀριστικὴν αὐτοῦ διακανόνισιν, ὀρισθέντων ἤδη τῶν ἀντιπροσώπων τῶν κομμάτων, οἵτινες, μεταδάντες εἰς Ἀθήνας, θὰ διαπραγματευθῶσι πρὸς τὴν κυβέρνησιν τὴν διομολόγησιν τοῦ ὀριστικοῦ συμβιβασμοῦ, — Ὡς πρὸς τὰς βάσεις τοῦ συμβιβασμοῦ

τούτου, οἱ ξένοι ὁμολογοῦντες διὰ τῶν πρὸς τὸν κ. Τρικούπην ἐγγράφων ἐδήλωσαν ἥδη ὅτι ἀποδέχονται τὴν ἀρχὴν τῆς εἰς τριάκοντα τοῖς ἑκατὸν ἐλαττώσεως τῶν ἐκτινομένων τόκων, προσθέμενοι ὅτι δὲν ἐννοοῦσι ν' ἀπαιτήσωσιν ἐπέμβασιν εἰς τὴν οἰκονομικὴν διαχειρίσιν τοῦ κράτους προσβάλλουσιν τὰ κυριαρχικὰ αὐτοῦ δικαιώματα, καὶ ὁ κ. Τρικούπης δὲ πρότερον ἥδη ἐγνώρισεν αὐτοῖς διὰ τοῦ θετικωτάτου τρόπου ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον δικαίωμα ἐννοεῖ νὰ χορηγήσῃ αὐτοῖς. — Κατὰ τὰς τελευταίας δὲ πληροφορίας ἐκατέρωθεν ἐγένετο παραδεκτὸν ὅπως σὺν τῇ αὐξήσει τῶν προσόδων τοῦ κράτους αὐξάνηται βαθμυδὸν καὶ ὁ τόκος, μέχρις οὗ φθάσῃ εἰς τὰ 50 % πέρα τοῦ ὁποίου οὐδεμία γενήσεται αὐξήσις. Οἱ λόγοι, οὓς προέβαλεν ὁ κ. Τρικούπης εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν κατόχων, ἐκρίθησαν πειστικοί. — Ἐν τούτοις τὰ ὄργανα τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ληθμονοῦντα ὅτι ἐν ᾧ σημείῳ κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος περιέδιδον τὰ οἰκονομικὰ πράγματα τοῦ κράτους, δὲν δύναται τις νὰ προσδοκᾷ πλείονα τῶν γινομένων, ὅτι δὲ ἡ περαιτέρω παράτασις τῆς κρίσεως μόνον δεινῶσιν τῆς καταστάσεως δύναται νὰ ἐπενέγκῃ, οὐ διαλείπουσι διασφύροντα τὴν στάσιν τῆς κυβερνήσεως καὶ καταγγέλλοντα καὶ αὐτὴν τὴν εἰς Ἀθήνας μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἠνωμένων κοινοτήτων ὡς πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ξενικοῦ ἐλέγχου. — Καὶ εὐνόητον μὲν ὅτι οἱ πολιτικοὶ ἀντίζηλοι τῆς κυβερνήσεως δὲν δύνανται μετ' εὐαρεσκείας νὰ ἴδωσιν αὐτὴν διακατονοῦσαν ὀριστικῶς τὸ ζήτημα καὶ ἀνακτωμένην οὕτω μέρος τοῦ ἀπολεσθέντος γοήτρου· ἀλλ' ὁ πατριωτισμὸς προδήλως ἐπιβάλλει αὐτοῖς νὰ παύσωσι δυσχεραίνοντες ἔργον οὕτω γενικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτοῦ νὰ ἐπαναλάβωσι τὸν κατὰ τοῦ πολιτικοῦ ἀντιπάλου πόλεμον.

Ὁ ἰταλὸς πρωθυπουργὸς ἐξακολουθεῖ νηπιόφως διεξάγων τὸν πρὸς τὴν ἀντιπολιτευσιν ὑπὲρ τοῦ οἰκονομικοπολιτικοῦ προγράμματος αὐτοῦ· ἄγωνα· ἐπεράτωσε δὲ ἥδη αἰδίως τὴν γενικὴν συζήτησιν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν προϋπολογισμοῦ, μάτην τοῦ πρῶτον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ κ. Κολόμβου πασιφανῶς δεῖξαντος ὅτι ἡ Ἰταλία μόνον τὴν χρεωκοπικὴν κατασχύνει δύναται νὰ προσδοκᾷ ἐκ τῆς ἐξακολουθήσεως τῶν ἐνεστώδων στρατιωτικῶν αὐτῆς δαπανῶν, οὐδὲν δὲ ἄλλο ἀγαθόν, διότι, ἴνα δυνηθῇ νὰ περιθρονηθῇ ἐν πολέμῳ τὰ συμφέροντα αὐτῆς, ἀνάγκη εἰς τὴν στρατιωτικὴν συγκρότησιν τοῦ κράτους νὰ δαπανᾷ πολλὰ πλείονα τῶν νῦν ἐτησίως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον δαπανωμένων τριακοσίων καὶ τετρακοσίων ἑκατομμυρίων. — Οὕτως ἡ κατ' ἄρθρον συζήτησις προβαίνει ὑπὸ τὸ κράτος μᾶλλον τῶν ἐντυπώσεων, ἥς ἡ πλειονοψηφία ἀπεκόμισε ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κ. Κρίστη καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ κ. Μοτσέν, τὰς ἐνεστώσας στρατιωτικὰς δαπάνας παρατηρούντων ὡς ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας τῆς χώρας, τούτου δὲ ἐνεκα οὐδεμία σχεδὸν ὑπολείπεται ἀμφιβολία περὶ τῆς ὀριστικῆς ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ.

Τὴν Οὐγγαρίαν ἐξακολουθεῖ συγκινοῦν τὸ ζήτημα

τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ πολιτικοῦ γάμου, τὸ περὶ τοῦ ὁποίου νομοσχέδιον τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Βέκερλε ἐπεψηφίσεν ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων, ἀπέρριψε δὲ ἡ τῶν προκρίτων. — Ὁ κ. Βέκερλε ἐν τελευταίᾳ αὐτοῦ ἀγορεύσει ἐν συνδιασκέσει τῶν φιλελευθέρων μελῶν τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων ἐδήλωσεν ὅτι σκοπεῖ νὰ ἐμμεῖνῃ εἰς τὴν ἀκεραίαν ἐφαρμογὴν τοῦ νομοσχεδίου, ὅτι θὰ ὑποβάλῃ τοῦτο αὐθις ἀναλλοίωτον ἐν τῇ Βουλῇ τῶν ἀντιπροσώπων καὶ ὅτι μετὰ τὴν νέαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ταύτης ἐπικύρωσιν αὐτοῦ θὰ αἰτησῇται παρὰ τοῦ βασιλέως πληρεξουσιότητα πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν μέσων, δι' ὧν θὰ κατωρθοῦτο ἡ καὶ ὑπὸ τῆς Ἀνω Βουλῆς ἐπιψηφίσις τοῦ νομοσχεδίου. — Ὁ οὐγγρος πρωθυπουργός, διὰ τῶν δηλώσεων τούτων κηρύττων τὸν μέχρις ἐσχάτων ἐν τῷ προκειμένῳ ζητήματι πόλεμον κατὰ τῶν συντηρητικῶν στοιχείων τῆς χώρας, ἐλπίζει ὅτι θὰ ἔχῃ πάντοτε ἐν τῷ ἄγῳ τὴν ὑποστήριξιν τῶν φιλελευθέρων. — Τὸ πρᾶγμα εἶνε πιθανώτατον· περὶ τούτου δὲ ἴσως ἐγγυῶνται αἱ ζωηραὶ ἐπεψηφίσεις, αἵτινες ἐπεσφράγισαν τοὺς λόγους τούτους τοῦ κ. Βέκερλε· ἀλλὰ καὶ οἱ πολέμιοι τοῦ θεσμοῦ ἔχουσιν ἰσχυρὸν σύμμαχον τὴν ἀποδοκιμασίαν τοῦ βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας καὶ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, ὅστις, καίπερ μὴ δυνάμενος ἐνεκα τῶν συνταγματικῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ἀνάκλησιν τοῦ νομοσχεδίου, ἠναγκασμένος δὲ ὑπὸ τοῦ πολιτεύματος τῆς χώρας καὶ νὰ χορηγήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Βέκερλε αἰτηθενομένην πληρεξουσιότητα, οὐδέποτε θὰ ἐπιδιοκιμασῇ μέτρον, ὅπερ καὶ αὐτὸς θεωρεῖ ὡς ἀπᾶν πρὸς θεμελιώδεις ἀρχὰς τῆς θρησκείας, ὡς ἀνατρέπον τοῦτ' αὐτὸ μυστήριον τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. — Ἐντεῦθεν εὐλόγως ἀναμένεται δεινῶσις τῆς ἐν Οὐγγαρίᾳ ἐσωτερικῆς κρίσεως.

Ἡ Ρωσία μετὰ δραστηριότητος ἐπιδώκει τὴν συμπλήρωσιν τῆς στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς ἀνοργανώσεως. — Ἐγγὺς τοῦ τέλους τῆς συγκροτήσεως τῶν μεγάλων κατὰ γῆν δυνάμεων αὐτῆς γενομένη, ἀπὸ τινος χρόνου τὴν προσοχὴν αὐτῆς ἔχει ἐστραμμένην εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν κατὰ θάλασσαν. — Ἡ περὶ τοὺς ἐξοπλισμοὺς δραστηριότης αὕτη τῶν Ρώσων οὐδὲν ἔχει τὸ ἀπορρον. Ὅταν ἡ Ἀγγλία εὐρίσκη τὰς ναυτικὰς δυνάμεις αὐτῆς μὴ ἐπαρκούσας πρὸς περιθροῦσιν τῆς ἀσφαλείας τοῦ βασιλείου καὶ ἐννοῇ νὰ παρίδῃ πάσας τὰς ἄλλας χρεῖας τοῦ λαοῦ χάριν ναυπηγήσεων νέων θωρηκτῶν· ὅταν ἡ Γερμανία, καίπερ ἀποκαμοῦσα ἥδη πρὸς τὸ βάρος τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν, ἐξακολουθῇ μόνον περὶ αὐξήσεως τῶν πολεμικῶν αὐτῆς δυνάμεων σκεπτομένη· ὅταν ἡ Ἰταλία ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ χρεωκοπικοῦ βαρῦθρον, ἐφ' οὗ ἴσταται, μόνον πολέμους καὶ στρατιωτικὰς καὶ ναυτικὰς δάφνας ὀνειρεῖται καὶ πρὸς δικαιολόγησιν τῶν ὑπὲρ δυνάμιν στρατιωτικῶν δαπανῶν αὐτῆς φαντάζηται καὶ προβάλλῃ καὶ αὐστρογαλλικὴν συμμαχίαν, οὐδεὶς βεβαίως ἠδύνατο νὰ προσδοκᾷ ὅτι ἡ μεγάλη τοῦ Βορρᾶ Δύναμις, ἥς τὰ συμφέροντα ἐκτείνονται διὰ πάσης σχεδὸν τῆς ὑπ' οὐρανόν, θ' ἀπετέλει μοναδικὴν ἐξαίρεσιν, ἡρεμούσα ὅλως πρὸς τῆς φθορᾶς ταύτης πυρρίχης.

Μ. Ε. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.